

افسانه‌های آناتولی

شامل سه افسانه‌ی

تاس طلایی

سه چشمه

یاشیل تایی

نویسنده: بهرین یوجل

مترجم: دکتر عبادالله باری

(عضو هیات علمی موسسه‌ی آموزش عالی زنجان)

ویراستار ادبی: شبنم فرضی‌زاده

- سرشناسه : یوجل، تحسین، ۱۹۳۳ - ۲۰۱۶ م.
- عنوان و نام پدیدآور : افسانه‌های آناتولی: شامل سه افسانه‌ی تاس طلایی، سه چشمه، یاشیل تایی/ نویسنده تحسین یوجل؛ مترجم عبادالله حیدری.
- مشخصات نشر : اردبیل: محقق اردبیلی، ۱۳۹۵.
- مشخصات ظاهری : ۱۱۲ ص.
- شابک : 978-600-344-349-5
- وضعیت فهرست نویسی : فیا
- بسته : ۱۹92، Anadolu masallari عنوان اصلی: .
- موضوع : افسانه‌ها و قصه‌های ترکی -- ترکیه
- موضوع : Legends -- Turkey
- سنانسه افزوده : حیدری، عبادالله، ۱۳۴۱ --، مترجم
- رده بندی یونگره : ۱۳۹۵ ی ۹الف ۵/ GR۲۸۰
- رده بندی دیوید : ۳۹۸/۲۰۹۵۶۱
- شماره کتابت ملی : ۴۴۴۸۶۰۰

نام کتاب: افسانه‌های آناتولی

نویسنده: تحسین یوجل

مترجم: عبادالله حیدری

ناشر: محقق اردبیلی

تصویرگر: زهرا حیدری

لیتوگرافی: نوری

چاپ و صحافی: آریتان

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت و سال چاپ: اول / ۱۳۹۵

قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۴-۳۴۹-۵

آدرس: اردبیل، سه راه دانش بازار معطری طبقه فوقانی پلاک ۸ تلفن

۳۳۲۴۰۰۸۱

فهرست

مقدمه‌ی مترجم ۵

تاس طلایی ۱۰

چشمه ۳۰

یاشان‌نایم ۵۶

مقدمه‌ی مترجم

۱- در مورد نویسنده

تحسین یوجل نویسنده کودک و نوجوان اهل ترکیه در سال ۱۹۳۳ در استان البستان ترکیه به دنیا آمد و در ژانویه ۲۰۱۶ در استازون وفات یافت. او پس از اتمام دبیرستان در سال ۱۹۵۳ وارد دانشگاه استانبول شد و در رشته‌ی زبان و ادبیات فرانسه مشغول به تحصیل گردید. وی در سال ۱۹۶۹ موفق به دریافت درجه‌ی دکترای گردید و پس از اتمام تحصیل در همان دانشگاه مشغول به تدریس شد. او در سال ۱۹۷۸ عنوان پروفسوری را دریافت کرد. معروف شدن تحسین یوجل به عنوان نویسنده‌ی کودک و نوجوان را باید مرهون افسانه‌های دانست که او تحت عنوان «افسانه‌های آناتولی» و «دختران پری» در سال‌های ۱۹۶۱ و ۱۹۶۳ به چاپ رسانده است. افسانه‌های آناتولی شامل سه افسانه‌ی یاشیل‌تایی، سه افسانه و تاس‌طلایی می‌شود. یوجل ابتدا قصد داشت این افسانه‌ها را تحت عنوان «افسانه‌های مادرم» منتشر کند کتاب حاضر که تحت عنوان «دختران پری» منتشر شده است، سه افسانه به نام‌های «دختران پری، احمد تنبل و حلزون» را در خود جای داده است. تحسین یوجل علاوه بر افسانه، داستان‌های کوتاه، رمان و مقالات انتقادی نیز نوشته است.

این افسانه‌ها همواره مورد پسند خوانندگان قرار گرفته است. سبب ماندگاری افسانه‌های تحسین یوجل در این است که او این افسانه‌ها را در سنین کودکی در سرزمین مادری خود قبل از اینکه به خواب برود از زبان مادرش شنیده است. او در سنین جوانی بار یکم این افسانه‌ها را شنیده و در تخیل خود پرورش داده و با قلم سیوای خود به تحریر کشیده است. امیدواریم ترجمه‌ی این افسانه مورد پسند خوانندگان مخصوصاً کودکان و نوجوانان قرار گیرد.

بر اساس این مطالب تحسین یوجل، یکی از بزرگان ادبیات کودک و نوجوان ترکیه است که در این حیطه داد سخن را از زبان کودکان داده است و ادبیات آن‌ها را به گونه‌ای به نقد نشسته است. چه نیک در این زمینه چند افسانه‌ی او را ترجمه کنیم و به ادب‌دوستان تقدیم کنیم.

۲- نکاتی در مورد افسانه‌ها

افسانه به معنی قصه و اسطوره به کار می‌رود و به سرگذشت زندگی انسان‌ها، حیوانات، پرندگان و موجودات وهمی مانند پری، دیو، اژدها و غیره می‌پردازد و بیشتر هدف این داستان‌ها سرگرمی و آموزش کودکان و نوجوانان می‌باشد که در لابه لای داستان و اغلب

در انتهای داستان گنجانده می شود. در افسانه ها عناصر تخیلی و اتفاقات خارج از کنترل انسان زیاد دیده می شوند. افسانه بخش عظیمی از فرهنگ غنی ایران را شکل می دهد و از نسلی به نسل دیگر منتقل شده و جزئی از زندگی ادبی آن ها شده است.

افسانه معمولاً حکایتی از اتفاقات تخیلی و شگفت انگیز است که محدود به زمان و مکان خاصی نیست. دخالت نیروی غیرطبیعی در زندگی روزمره، حیوانات ناطقی که به شکل انسان در آمده باشند یا انسان های نرین شده که به شکل حیوان یا گیاه در آمده اند از شخصیت های افسانه ها هستند. علاوه بر انسان دیوها، کوتوله ها، اژدها، پری ها، ساحران، جادوگرا و بیره که ضد قانون طبیعت و در ذات خود غیر باورکردنی هستند، به عنوان شخصیت های اصلی در افسانه ها ظاهر می شوند.

نتیجه ی اخلاقی افسانه ها تقسیم جهان بد و فطرت خوب و بد است. امتحان قهرمانان افسانه ها به وسیله قدرت بد و فطرت و تشویق خوب و تنبیه بد بر اساس علاقه و نفرت نسبت به قهرمان، تمایل به خوب متناسب با خواست دنیای کودکان و نوجوانان در جهت ایجاد موازنه در روحیه ی عدالت خواهی آن ها است. ساختار افسانه پیچیدگی خاصی ندارد و تقسیم قهرمانان

به دو دسته‌ی خوب و بد باعث جذب کودکان و علاقه‌ی آن‌ها به افسانه می‌شود. علاوه بر خوب و بد، تقابل انسان و دیو، انسان و پری، انسان و حیوان، کوچک و بزرگ، کوتاه و بلند، قوی و ضعیف، سیاه و سفید، وفاداری و خیانت در افسانه‌ها بسیار دیده می‌شود.

افسانه‌ها دارای شکلی ساده هستند که بیشتر به صورت شفاهی به نسل‌های بعدی منتقل شده‌اند و در کشورهای مختلف با اختلافاتی نقل می‌شوند. در ادبیات اروپا چند نوع افسانه را از هم تشخیص می‌دهند. افسانه‌های مردمی که به صورت شفاهی از نسلی به نسل دیگر منتقل شده‌اند، به صورت نوشته ثبت گردیده‌اند. مجموعه‌ی افسانه‌های برادران گریم در آلمان از این نوع افسانه‌هاست. یاکوب و ویلهلم گریم در سال ۱۸۱۲ و ۱۸۱۴ مجموعه‌ی افسانه‌هایی را که به صورت شفاهی گردآورده بودند، منتشر کردند. نوع دیگر افسانه‌ها افسانه‌های هنری هستند که برخلاف افسانه‌های مردمی دهان به دهان نقل نشده‌اند، به وسیله نویسندگان نوشته شده‌اند و هیچ‌گونه محدودیتی در انتخاب موضوع ندارند و هرگونه تقلید از افسانه‌های مردمی را رد می‌کنند.

افسانه‌ها اغلب ریشه‌ی شرقی دارند و بسیاری از افسانه‌شناسان منشأ آن را کشور هند می‌دانند. افسانه در زندگی ادبی تمامی ملل وجود دارد. تعداد بی‌شماری از افسانه‌ها از زبان پهلوی به زبان عربی و فارسی ترجمه شده است. داستان‌های هزار و یک شب معروف‌ترین افسانه‌های شرقی هستند که در زمان جنگ‌های صلیبی و به ویژه پس از ترجمه‌ی داستان‌های هزار یک شب به زبان فرانسه در اروپا نیز گسترش یافته‌اند.